

**KUZHEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BANKALAR YASASI**

(39/2001 Sayılı Yasa)

Madde 23(2)B, (2)Ç ve (5) Altında Tebliğ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası'nın, 23. maddesinin (2)B, (2)Ç ve (5) 'inci fıkralarının, kendisine verdiği yetkiyi kullanarak, işbu tebliğ ile aşağıdaki hususları tespit eder.

- Kısa İsim** 1- Bu tebliğ "Kredilerle ilgili esas ve usuller" tebliği olarak isimlendirilir.
- Tefsir** 2- Bu tebliğde metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Yasa"; 39/2001 Sayılı Bankalar Yasasını,
"Merkez Bankası"; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını,
"Bakanlık"; Maliye İşleriyle görevli bakanlığı,
anlatır.
- Kapsam** 3- Bu tebliğ, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası altında faaliyet gösteren ve bu Yasanın 23.maddesi altında kredi kullandıran bankaları kapsar.
- Amaç** 4- Bu tebliğ Yasa'nın 23.maddesinde belirtilen büyük kredilerin, Merkez Bankası'na bildirimini, gayrinakdi kredilerin dikkate alınma oranları ile hesap durumu belgesi alınması esas ve usullerini saptamayı amaçlamaktadır.

Büyük Kredilerin Merkez Bankasına bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar

- Büyük Krediler** 5- Büyük Krediler, yasanın 23 (2) (B) maddesinde belirtilen, bir gerçek veya tüzel kişiye, banka özkaynağının %10 (Yüzde On)'u veya banka toplam mevduatlarının %2 (Yüzde İki)'sinden, hangisi daha fazla ise, fevkinde verilen kredilerdir.
- 6- Yasanın 23 (2) (B) maddesi uyarınca, büyük kredilerin toplamı, banka özkaynağının on katını aşamaz.
- Grup kredileri** 7- Yasanın 23 (3) (A) ve (B) fıkralarında yer alan ve dolaylı kredi ilişkisi kapsamında değerlendirilen krediler, bir gerçek veya tüzel kişiye kullanılmış kredi olarak addedilir. Bunların büyük kredi kapsamına girenleri 'grup' ismi altında bildirim tabidir.
- Devlet kefaletine haiz krediler** 8- Bankalar tarafından kullanılan ve Yasanın 23(2)C maddesinde yer alan devlet kefaletine haiz kredilerin toplamı bildirim tabidir.
- Gayrinakdi Krediler** 9- Büyük kredilerin bildiriminde, gayrinakdi krediler, bu tebliğde yer alan dikkate alınma oranlarına göre değerlendirilerek bildirilir.

Bildirim şekli 10- Bankaların kullandığı ve büyük kredi kapsamına giren krediler , bu tebliğin ekinde (Ek.I) yer alan tablo formatında ve her ay sonu itibariyle, en geç müteakip ayın onuna kadar, Risk Merkezi'ne yapılacak bildirimlere ilave olarak Merkez Bankasına gönderilir.

Gayrinakdi Krediler Ve İşlemlerin Dikkate Alınma Oran, Esas Ve Usulleri

Oranlar 11-Yasanın 23(2)Ç maddesine göre gayrinakdi krediler,kredi sınırlarının uygulanmasında;

1-a- Nakit bloke karşılığı olanlar %0 (yüzde sıfır) oranında,

b- Nakit temini amacıyla verilen teminat ve garantiler %100 (yüzde yüz) oranında,

c- KKTC'de faaliyette bulunan bankalarca ihraç olunan veya ödenmesi garanti edilen menkul kıymetler karşılığında veya KKTC'de bulunan bankaların mukabil kefaletlerine , dayanılarak verilen ve (b) bendi kapsamına girmeyen gayri nakdi krediler %25(yüzde yirmibeş) oranında,

d- Diğer gayrinakdi krediler %50 (yüzde elli) oranında,

2- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile benzeri diğer sözleşmelerde, karşı taraftan olan alacak tutarı, sözleşmenin cinsine ve anlaşmanın başlangıç vadesine göre aşağıda yer alan tabloda belirtilen krediye dönüştürme oranlarında,

BAŞLANGIÇ VADESİ (Sözleşme Üzerindeki Wade)	Faiz Oranına İlişkin Sözleşmeler	Döviz Kuruna ve Altına İlişkin Sözleşmeler
İki Haftaya Kadar Vadeli	% 0	% 0
Bir Yıl ve Daha Az Vadeli	% 0,5	% 2
Bir Yıldan İki Yıla Kadar	% 1	% 5
İki Yıldan Sonraki Her İlave Yıl İçin	% 1	% 3

dikkate alınır.

Yabancı ülkeler için kredi değerliliğine göre tespit edilen oranlar 12- Yabancı ülkelerin merkezi yönetimleri, merkez bankaları ve kredi kurumları ile ilgili gayrinakdi kredilerin dikkate alınma oranları; (Bu tebliğ ekinde, EkII'de yer alan tasnife göre)

1-a-Avrupa Merkez Bankasına, OECD ülkelerinin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarına açılacak gayrinakdi krediler veya sözü edilen kuruluşlarca ihraç edilen menkul kıymetler veya bunlarca verilen diğer garantiler karşılığında, kullanılacak gayrinakdi krediler %0 (yüzde sıfır) oranında,

b-i Birinci sınıf olarak tasnif edilen ülke notlarına haiz diğer yabancı ülkelerin merkezi yönetimleri ve merkez bankalarına açılacak gayrinakdi krediler ile sözü edilen kuruluşlarca ihraç edilen menkul kıymetler veya bunlarca verilen diğer garantiler karşılığında kullanılacak gayrinakdi krediler,

ii-“Çoktarafli Banka ve Mali Kurumlar”dan birinci sınıf olarak tasnif edilen kredi notlarına haiz olanlarca verilecek garantiler karşılığında kullanılacak gayrinakdi krediler ile merkezleri OECD ülkelerinde bulunan ve birinci sınıf olarak tasnif edilen

kredi notlarına haiz olanlara kullanılacak gayrinakdi krediler ve bu kuruluşlarca verilecek garantiler karşılığında kullanılacak gayrinakdi krediler,

%20 (yüzde yirmi) oranında,

12(2)- 12(1) maddesi dışında kalan ve karşılığı banka nezdinde nakit bloke olanlar dışındaki gayrinakdi krediler, %100(yüzde yüz) oranında,

dikkate alınır.

Kredi derecesinin düşürülmesi halinde	13- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarınca verilen notların düşürülmesi veya geri çekilmesi nedeniyle, kredi sınırlarında aşım ortaya çıkması ve aşımın vadesiz kredi kullandırmalarının geri çekilmesi ile giderilememesi halinde, gayrinakdi krediler, ilave hiçbir kullandırmada veya vade yenilemesinde bulunulmaması kaydıyla, menkul kıymet, mevduat ve diğer kredi hesaplarının vadeleri sonuna kadar idame ettirilebilir.
Bankaların belge temini mükellefiyeti	14- Bankalar bu madde hükümlerinden yararlanan işlemleri ile ilgili sıhhatleri hususunda şüphe bulunmayan her türlü bilgi ve belgeyi temin, takip ve muhafaza ile yükümlüdürler. İşlemlerinin bu maddede belirlenen imtiyazlı oranlardan yararlanmaya ehil olduğunu ispatlama mükellefiyeti bankalara aittir.

Hesap Durumu belgesi

Hesap durumu belgesi istenmeyecek işlemler	15- Yasanın 23(5) maddesine göre, bankaların açacakları krediler ile verecekleri kefalet ve teminatlar için, aşağıda sayılan işlemler hariç, hesap durumu belgesi almaları zorunludur. a- ABD\$ 30.000.- veya muadili diğer döviz ve Türk Lirası'nı geçmeyen işlemler, b- Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri hariç olmak üzere, genel ve katma bütçeli daireler, bunlara bağlı kuruluşlar ve mahalli idareler ile yapılan ve devlet kefaletine haiz olan işlemler, c- Yabancı ülkelerin merkezi idareleri, merkez bankaları veya bu kuruluşlarca çıkarılan veya ödemesi garanti edilen bono ve tahviller karşılığı yapılan işlemler, d- Nakit, mevduat, altın rehini karşılığı krediler. e- Devlet tarafından çıkarılan, ya da ödenmesi garanti edilen bono ve tahviller karşılığı yapılan işlemler, f- KKTC Merkez Bankası ile, yada bu banka nezdindeki piyasalarda yapılan işlemler, g- Yurtiçi bankaların kendi aralarındaki vadesiz veya vadesi bir ayı aşmayan işlemler ile bu bankaların mukabil kefaletine dayanılarak verilecek teminat ve garantiler.
--	---

- h-**Teşkilatlanmış borsalardan alınan veya alacaklardan dolayı elde edilen hisse senetleri,
- ı-** Yasa'nın 23. maddesinin,kredilerin dikkate alınma oranlarına ilişkin (2) ve (3) numaralı fıkraları saklı kalmak kaydıyla, OECD örgütü üyesi ülkelerin Merkez Bankaları, kredi kurumları, ve asgari birinci sınıf olarak tasnif edilen kredi notlarına haiz olanlar ile yapılan işlemler ve bunların çıkardığı yada ödenmesi garanti edilen bono tahvil ve diğer garantiler karşılığı yapılan işlemler,

Hesap durumu belgesi alınma dönemi

16- 15. madde dışında kalan kredi işlemleri için, kredilerin kullanıldığı sürece her yıl hesap dönemini izleyen altı ay içinde hesap durumu belgesi alınır.

A-Hesap Durumu Olarak Kabul Edilecek Belgeler

Bilanço ve K/Z cetvelleri

17- Bankalar, açacakları krediler ve verecekleri kefalet ve teminatlar için,

(1)**a-** Banka ve kredi kurumları, sigorta şirketleri ve diğer mali kurumlar ile kamu kuruluşlarının tabi oldukları özel mevzuat veya muhasebe sistemleri uyarınca düzenleyecekleri dipnotlarını da içeren bilanço ve kar/zarar cetvelleri ile bunlara ek mali tabloları,

b- KKTC'de yerleşik kişilerin, Bakanlığın, Vergi Usul Yasası çerçevesinde yapılan düzenlemelerle getirilen "Tekdüzen Muhasebe Sistemi" uyarınca, yurt dışında yerleşik kişilerin ise tabi oldukları yabancı mevzuat uyarınca düzenleyecekleri uluslararası standartlara uygun dipnotlarını da içeren bilanço ve kar/zarar cetvelleri ile bunlara ek mali tabloları, (EK.III) 'de yer alan örneğe uygun düzenlenecek tanıtıcı bilgiler formu ile birlikte hesap durum belgesi olarak kabul ederler.

c- Ticari kredi niteliği taşımayan işlemler için gerçek kişilerden (Ek.IV)'de yer alan örneğe uygun olarak alınacak hesap durumu belgesinin ekinde kişinin kimliği ve gelirini gösterir belgeler alınır.

(2)**a-** KKTC'de yerleşik kişilerden alınacak hesap durum belgelerinin, yetkili ve sorumlu şahıslarca imza edilmiş olması, ayrıca Yasanın 23. maddesinin, kredilerin dikkate alınma oranlarına ilişkin (2) ve (3)'üncü fıkraları dikkate alınarak yapılacak hesaplamalara göre banka nezdindeki toplam kredi riskleri yüzbin ABD Dolarını aşan yurtdışında yerleşik kişilerden, kredi notları bu tebliğ ekinde (Ek:II) asgari birinci sınıf olarak tasnif edilenlerden daha düşük olanlardan alınacak mali tabloların, ilgili ülkelerin mevzuatına göre yetkilendirilen veya uluslararası düzeyde faaliyet gösteren bağımsız denetim firmalarının onaylanmış olması şarttır.

b-Bağımsız denetim raporlarının, kredi ilişkisinin devam ettiği sürece, her yıl, hesap dönemini izleyen altı ay içinde alınmasına devam olunur.

B- Hesap Durumu Belgelerinin Denetlenmesi

Denetim

18- Sermayesinin yarısından fazlasına genel ve katma bütçeli dairelerin ve kamu iktisadi teşebbüslerinin, sahip olduğu kurum ve ortaklıklar ile bankalar dışında kalan, müşterilere açılacak krediler ve verilecek kefalet ve teminatların yüz bin ABD dolarını geçmesi halinde, alınacak hesap durumu belgesi ile eki bilanço ve kar/zarar cetvellerinin mevzuat hükümlerine, KKTC'de uygulanan muhasebe ilkeleri ve muhasebe

standartlarına uygunluğunun, 24/82 sayılı 'Gelir Vergi Yasası'nın' 60. maddesine göre Bakanlıkça yetki verilen, denetim yetkisine sahip meslek mensupları tarafından denetlenmesi şarttır.

Yürürlüğe Giriş 20- Bu Tebliğ Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.